

objektív		szubjektív	
Dinamikus költségelemzés	Kiterjesztett Dinamikus Költségelemzés	Költség-haszon elemzés	Főbb szempontú értékelés
normatív célok elérése, azonos hasznossági szint		társadalmi hasznosság maximalizálása	
lehetséges megoldások keresése és előzetes szűrés			
vizsgálandó alternatívák meghatározása			
Alternatívák releváns hatásainak meghatározása			
közvetlen költséghatások	közvetlen és közvetett (externális költséghatások)	Közvetlen és közvetett (externális) pozitív (bevétel) és negatív (költség) gazdasági hatások, valamint monetarizálható pozitív és negatív környezeti, társadalmi hatások	közvetlen és közvetett, pozitív és negatív, pénzben kifejezhető, számszerűsíthető és nem számszerűsíthető környezeti, társadalmi, gazdasági hatások
hatások értékelése			
Költségek jelenértéke (PCPV)	Évesített költségek (AC)	Nettó jelenérték (NPV)	Belső megtérülési ráta (IRR)
Dinamikus Költséghatékonysági Mutató (DPC)		Haszon-költség arány (BCR)	pontozás és súlyozási rendszer
döntési kritérium			

rövidebb időt kíván erre fordítani. Így ha most kellene elgondolkoznunk, hogyan is fogjunk hozzá az életciklusköltség értelmezéséhez, ha most kezdenénk bonyolult vizsgálódásokba a módszertan kidolgozásához, nem tudnánk eredményesen és a magyar jogrend üteme szerint érvényesíteni a közbeszerzési értékelések során régóta várt szakmaiságot.

A Magyar Szennyvíztechnikai Szövetség (MaSzeSz) elnökeként, a mérnöktársadalom elkötelezett tagjaként elmondhatom, hogy végre időben vagyunk. Nem utólag kell direktívákhoz alakítanunk gondolkodásunkat, hanem épp ellenkezőleg, sőt szinte két legyet üthetünk egy csapásra. Mert létezik már útmutató, amely nem az eszközök élettartamától független, rögzített vizsgálati időszakokra vonatkozóan nyújt segítséget, hanem a teljes életciklus alatt felmerülő összes költség (beruházási, pótlási és üzemköltségek) figyelembevételével az optimális műszaki megoldás kiválasztását teszi lehetővé.

Meggyőződéssel ajánlom a mérnöki létesítmények tervezésével foglalkozó kollégáimnak és a tervezett fejlesztések gazdaságosságát, költséghatékonyságát figyelemmel kísérő közgazdászoknak a dinamikus költségelemzés (Dynamic Cost Comparison Calculation – DCC) módszertanát. A DCC a tervezési folyamatra jelenleg jellemző, rövid távú pénzügyi szemlélet helyett a költséghatékonyság és a fenntarthatóság szempontjainak érvényesülését támogatja, így megfelelően járul hozzá az új uniós közbeszerzési irányvonalhoz: nem a legolacsonyabb, hanem az optimális ajánlat ki-

választásához. A módszer alapvetése ugyanis az, hogy egy műszaki megoldás költséghatékonyságának helyes értékeléséhez figyelembe kell venni az eszközök teljes élettartama alatt felmerülő összes költséget. Az egyéb módszertanokkal összehasonlítva a DCC a legobjektívebb módszer, mely szükség esetén további műszaki-gazdasági vizsgálatoknak is alapját jelenti. Mivel a számítási folyamat és az eredmények bemutatása sematizált, a vizsgálat átlátható, nyomon követhető, eredményei pedig összevethetőek.

A Németországban már széleskörűen és több szektorban kötelezően alkalmazott változatelemzési módszertant nemzetközi együttműködés keretében alkalmaztuk a kelet-közép-európai viszonyokra. A MaSzeSz vezette magyar küldöttség közreműködésével a hazai mérnökök, szakértők számára könnyen befogadható útmutató és módszertan bevezetése vált lehetővé.

A DCC kézikönyvként a gyakorlati munkát több hasznos függelékkel támogatja, tanácsként pedig lehetővé teszi a módszer el-sajátítását mind a műszaki, mind a gazdasági területen tevékenykedő szakértők számára. Meggyőződésem, hogy az új EU-s közbeszerzési irányvonal alapján a DCC használata, alkalmazása biztos iránymutatást ad a mérnöktársadalom tagjainak az optimális fejlesztési irányok és műszaki megoldások kiválasztásának területén. A DCC-t több konkrét, gyakorlati probléma megoldása mellett sikerrel alkalmazták szakdolgozat-készítésben is a Szent István Egyetem Ybl Miklós

Építéstudományi Karának infrastruktúra ágazatos hallgatói az általuk vizsgált települések csatornaberuházásainak műszaki-gazdasági vizsgálata, értékelése során. Erre azért nyílt lehetőségük, mert a dinamikus költségelemzés módszerét és a MaSzeSz DCC-útmutatóját a közművek üzemtana tantárgy keretében a hallgatók már megismerhették. Az új EU-s közbeszerzési direktíva elvárásai rávilágítanak azonban annak szükségességére is, hogy a mérnöktársadalom aktív tagjai is mielőbb el-sajátítsák ezt a módszert, melynek segítségével szakszerű és megalapozott választ adhatnak a változó jogszabályi elvárásokra.

Figyelmet érdemel még, hogy a DCC használatával a tervezési folyamat során a mérnöki szempontokat hatékonyabban tudjuk érvényesíteni. Hiszen a DCC elsősorban nekünk, mérnököknek íródott, s a fejlesztések hatékonyságának javítása mellett a tervezési folyamat hatékonyságát is javítja. A módszertan el-sajátításával a beruházások előkészítése során a műszaki és gazdasági területek közti párbeszédben hatékonyabban tudunk részt venni, a jellemzően sokszereplős, konfliktusokkal terhelt kommunikáció gördülékenyebbé válik. A módszer eredményei pedig – a hazai és uniós jogszabályokkal és módszertani ajánlásokkal összhangban – egyszerűek, átláthatók és könnyen értelmezhetők a mérnökök, a közgazdászok és a döntéshozók számára is.

A DCC-útmutató és tréninglehetőségek iránt érdeklődni a www.maszesz.hu honlapon ismertetett elérhetőségeken lehet.